

Zemūdeņu divīziona jūras kapteiņi Oskaru Rodiņu un Armijas štāba administratīvo kapteini-leitnantu Frici Boršteinu, pie kam abiem piešķirū tiesību atvaļinājumā valkāt karavīra ietēru; atvaļinu pavisam no aktīvā kara dienesta slimības dēļ Kara sanitārās noliktavas farmaceitu pulkvedi - leitnantu Jāni Sili, bet ieskaitot

1926. g. 21. marta, bet otro no 1933. g. 1. septembra; Bruņoto vilcienu pulka administratīvo virsleitnantu Gothardu Kātu uz 6. Rīgas kājnieku pulku un 10. Aizputes kājnieku pulka virsleitnantu Monvidu Kupču uz 9. Rēzeknes kājnieku pulku.

Valsts Prezidents K. Ulmanis.
Kara ministris ģen. J. Balodis.

Izglītības ministris Dr A. Tentelis par sava resora tuvākiem mērķiem

7. septembrī galvas pilsētas laikrakstiem izteicās šādi:

Jau ceturto reizi pēc 1934. gada 15. maija mūsu skolas pildās skolēniem, ceturto reizi uzsāk skolotāji savu mācīšanas un audzināšanas darbu. Tiklab vieniem, kā otriem viņiem prātā jautājums, vai šai priekšā stāvošā mācības gadā varēs sasniegt to, ko vēlas. Un daudz ir ko vēlēties ir skolēniem, ir skolotājiem, ir vecākiem, ir mūsu valstij. Labas sekmes vēlas visi, bet katrs no sava viedokļa. Visvairāk gan vēlēšanās ir Latvijai, jo viņas nākotne atkarājas no sekmēm skolā, no panākumiem audzināšanā. Tāpēc novēlēsīsim visiem, it visiem, lai nākamais skolas gads dotu cerību un gaidīšanas viskuplāko papildīšanos. Tas nevar notikt bez intensīva, nopietna un nosvērta darba. Visiem jāstrādā no visas sirds un pie tam dziļā saskaņā un vienprātībā, tad darbs nebūs bez sekmēm.

Izglītības resors darīs visu, lai darbs labāki veiktos, lai ar mazāk līdzekļiem tiktu pie bagātīga rezultāta. Mūsu tuvākie mērķi nākošā mācības gadā ir šādi. Mēs raudzīsim apvienot mazākas skolas pēc skolēnu skaita ar lielākām, it īpaši otrās pakāpes skolas, kur vien tas būs iespējams. Projekta un priekšlikumu izstrādāšanai Izglītības ministrijā darbojas

starpresoru komisija, kurā ietilpst Izglītības, Iekšlietu un Finanšu ministriju un Valsts kontroles pārstāvji. Vietējās skolu valdes jau savus priekšlikumus iesniegušas, un komisija tos sīki jo sīki pārbauda. Fiziskai audzināšanai un veselības kopšanai Izglītības ministrija piegriež lielu vērību. Tā pamatskolās pagājušā gadā pieļika vienu stundu vingrošanai, kuŗu uz laukiem var izmantot lauksaimniecības praksei, ja laiks to atļauj. Militarai mācībai 5. un 6. klasē paredzētas pa 2 mācības stundām nedēļā. Tādā kārtā pacelsim skolu audzināšanu un pastiprināsim valsts sargu sagatavošanu. Tāpat veselības uzlabošanai ministrija rūpējas par kopēdināšanu pamatskolās uz laukiem un pilsētās. Jau pagājušā mācības gada otrā pusē noorganizēja īpašas komisijas aprīņķos un nodibināja kopēdināšanas fondu. Mēs nešaubāmies, ka sabiedrība arī šogad jo dzīvi atsauksies, tā ka visi bērni ikkatrā skolā skolas laikā dabūtu paēst. Ministrija piegriezīs vislielāko uzmanību skolnieku zobu ārstēšanai. Zobu ārsts skolā tikpat nepieciešams, kā ārsts.

Tālāk ministrija pārstrādā papildu skolu programmu un mēģina tās tā noorganizēt, lai tās dotu lielākus rezultātus pamatskolu beigušiem. Ministrija piegriežusi uzmanību audzināšanas un labošanas iestāžu noorganizēšanai.

Vidusskolās turpina iekārtot šķirtu mācību zēniem un meitenēm. Bez pagājušā mācības gadā iekārtotām skolām, par zēnu skolām ierīkotas P. Dzēpa un Ev.-lut. baznīcas ģimnazijas, bet M. Milleres ģimnazija — meitenēm. Atsevišķos kompleksos: Cēsu, Valmieras, Liepājas, 1. Daugavpils un Ludzas ģimn., Madonas ģimn. un Franču licejā 1. un 2. sagatavošanas kl. un 5. klasē. Apstiprinātas jaunas programmas un stundu plāni sieviešu ģimnazijām.

Runājot par arodskolām, jāsaka, ka 1937./38. mācības gadā darbosies 4 skolotāju institūti ar 30 klasēm. Tikai Rīgas institūtā ir paralelklases 5. un 6. klasei, kur mācās mazākuma tautību audzēkņi, pa lielākai daļai žīdi. Pārējiem institūtiem nav paralelklasu. Trīs zemākās klasēs pārsvars zēniem sakarā ar jaunuzņemto meiteņu skaita samazināšanu institūtos pēdējo 3 gadu laikā, bet 3 vecākās klasēs pārsvarā meitenes. Pie visiem institūtiem darbosies 6-klasīgas mēģinājumu pamatskolas. Salīdzinot ar 1936./37. mācības gadu, klasu skaits institūtos samazinājies kopā par 4 klasēm, paralelklasu darbību izbeigšanas dēļ. Mācības gada beigās nav paredzama jaunu audzēkņu uzņemšana Daugavpils skolotāju institūtā. Institūtu programmas pārstrādās.

1937./38. mācības gadā darbību turpina 4 valsts tehnikumi (Rīgā, Liepājā, Rēzeknē un Jelgavā) ar 47 klasēm un 3 pašvaldību tehnikumi (Rīgā, Liepājā un Daugavpilī) ar 20 klasēm. Ar šo mācības gadu noorganizē pie Rīgas valsts tehnikuma arī ēku būvniecības nozari, atverot šai nozarei zemāko (5.) klasi. Rīgas pilsētas tehnikumu ar šo mācības gadu pārveido par 5-gadīgu tehnikumu līdzšinējā 3^{1/2}-gadīgā tehnikuma vietā, samazinot klasēs nedēļas stundu skaitu līdz 21, kas nepieciešami, lai dotu tehnikuma

audzēkņiem, kas pa dienu nodarbināti, iespēju strādāt vieglākos apstākļos. Šī tehnikuma ķīmijas nodaļa pārveidota par 5-gadīgu ķīmijas skolu ar 18—19 stundām nedēļā katrā klasē. Visos tehnikumos, sevišķi Rīgas valsts tehnikumā, liels audzēkņu pieplūdums, kādēļ bija jāparedz stingrāki sacensības pārbaudījumi. Ar šo mācības gadu visos tehnikumos uzņem tikai vīriešus.

Komerckolū un klasu skaits nav mainījies. Palielinājies tikai audzēkņu skaits lielākā audzēkņu pieplūduma dēļ. Rīgas, Liepājas un Rēzeknes komerckolās iekārtoti atsevišķi komplekti zēniem un meitenēm.

No komercinstitūtiem likvidēts Liepājas augstākās izglītības veicināšanas biedrības institūts un abos Rīgas komercinstitūtos ievadīta pakāpeniska likvidācija ar nolūku izbeigt šo institūtu darbību līdz 1939. gada 1. augustam.

Zemākās arodskolas. Ar 1937./38. mācības gadu atvērta Kandavas valsts arodskola (lauksaimniecības mašīnu nodaļa un koku apstrādāšanas nodaļa), valsts grāmatrūpniecības vakara skola (burtliču un iespiedēju nozares) un „Turības“ kooperācijas skola. Zemākās arodskolas uzsāk darbu pēc pārstrādātiem mācību plāniem un programām, kuŗas apstiprinātas un pašlaik beidz iespiest. Zemākās arodskolās palielināts praktisko darbu stundu skaits darbnīcās un samazināts stundu skaits klasē (12—18 st.).

Krišjāņa Barona tautas augstskolā paredzēti kursi amatniekiem dažādos arodos to zināšanu iegūšanai, kas nepieciešamas meistarū un zellū gradu iegūšanai.

Atvērta jaunas rokdarbu darbnīcas Dobelē, Madonā, Jaunlatgalē un Jēkabpilī.